

Το λειτούργημα της Ιερωσύνης στην Ιστορία

/ Γέροντας Ιωσήφ Βατοπαιδινός († 2009)

Γέροντας Ιωσήφ Βατοπαιδινός († 2009)

Στην άσκηση του λειτουργήματος της ιερωσύνης μπορούμε γενικά να διακρίνουμε τρεις περιόδους. Η πρώτη περίοδος αρχίζει από τον πρωτόπλαστο Αδάμ και τον πρωτόθνητο Άβελ, συνεχίζει με τον Σηθ, τον Ενώχ, τον Νώε, τον Αβραάμ, που πολλές φορές πρόσφεραν θυσίες στο Θεό, και καταλήγει στους γιούς και απογόνους του Αβραάμ μέχρι το Μωυσή. Σ' αυτούς (και κυρίως στον Αβραάμ) δόθηκαν οι επαγγελίες και πολλές θεοφάνειες. Η δεύτερη περίοδος είναι η περίοδος της ειδικής ιερωσύνης του Μωσαϊκού Νόμου, που αρχίζει με το μέγα προφήτη Μωυσή και τελειώνει στην εποχή του Χριστού με την ίδρυση της Χριστιανικής Εκκλησίας. Στην περίοδο αυτή η ειδική ιερωσύνη των «χριστών Κυρίου» βρισκόταν σε ιδιαίτερη έξαρση, το θείο θέλημα αποκαλυπτόταν πιο συχνά και δίδονταν οι ορθές και θεόπνευστες κατευθύνσεις της θρησκευτικής και κοινωνικής ζωής των ανθρώπων της εποχής.

Εκεί στη θεοφάνεια της φλεγόμενης Βάτου αποκάλυψε ο Θεός τον εαυτό του· αργότερα στο Όρος Σινά, μιλώντας προς αυτόν πρόσωπο με πρόσωπο, του αποκάλυψε τα μυστικά της δημιουργίας, του έδωσε το Νόμο και καθιέρωσε ανάμεσα στο λαό την ιδιαίτερη τάξη του ιερατείου, καθορίζοντας με λεπτομέρειες τις διαδικασίες της τελετουργικής λατρείας που οι ιερείς θα επιτελούσαν από μέρους του λαού. Τόση σημασία έδωσε ο Θεός στην ιερωσύνη, ώστε διαχώρισε για το σκοπό αυτό μια από τις 12 φυλές του Ισραήλ. Εκείνο που πρέπει να επισημάνουμε εδώ είναι το αμετάθετο της βουλής του Θεού να αντιπροσωπεύεται διά των «χριστών» του, των ιερέων.

Τέλος, η τρίτη και κύρια περίοδος της ιερωσύνης είναι η χριστιανική εποχή. Λέγουμε κύρια περίοδος γιατί η ιερωσύνη της προχριστιανικής εποχής, αυτήν προετύπωνε και αυτήν προεικόνιζε. Οι ιερείς της Παλαιάς Διαθήκης δεν ήσαν παρά τύποι και προεικονίσεις του πραγματικού, του μοναδικού, του με απόλυτη έννοια ιερέα, του Χριστού, του μόνου απόλυτου Μεσίτη μεταξύ Θεού και ανθρώπων (Α' Τιμ. β' 5). Ο σαρκωμένος στη γη Θεός - Λόγος ήταν ο κατ' εξοχή «Χριστός Κυρίου» (Λουκ. δ' 18. Πράξ. δ' 26-27. ι' 38), ο πραγματικός ιερέας, που συνδυάζοντας στο Πρόσωπό Του και τον ιερουργό και το θύμα, πρόσφερε τον εαυτό του στο Θεό Πατέρα θυσία «για να ζήσει ο κόσμος» (Ιω. ç' 52). Τη θυσία αυτή τη μόνη αληθινή και λυτρωτική προεικόνιζαν οι διάφορες θυσίες της προχριστιανικής εποχής, που γι' αυτό, μετά την προσφορά της, καταργήθηκαν, όπως καταργήθηκε και η νομική

ιερωσύνη της Π. Διαθήκης.

Έτσι ο Χριστός, αφού έγινε Αρχιερέας, «μπήκε μια για πάντα στα ἅγια των αγίων...εξασφαλίζοντάς μας ἔτσι την αιώνια σωτηρία» (Εβρ. θ' 12). «Τέτοιος λοιπόν αρχιερέας μας χρειαζόταν· ἅγιος, ἀκακος, αψεγάδιαστος, χωρίς σχέση με την ανθρώπινη αμαρτία, ο οποίος ανέβηκε πάνω από τα ουράνια»(Εβρ.ζ' 26). Τέτοιοι πρέπει να είναι και οι ιερείς της Εκκλησίας, που μετέχουν στην αρχιερωσύνη του Χριστού.

Η από τον Αρχιερέα Χριστό ανάδειξη των Αποστόλων Του που ἐλαβαν το χρίσμα του Αγίου Πνεύματος την ημέρα της Πεντηκοστής και η καθιέρωση του χριστιανικού ιερατείου σε διαδοχή τους, μαρτυρούν το αμετάθετο θέλημα του Θεού να καθοδηγεί και αγιάζει το λαό του με τους ιερείς του. Γι' αυτό ακριβώς η ιερωσύνη δεν είναι μια οποιαδήποτε υπηρεσία, αλλά το μέγιστο αξίωμα που δόθηκε ποτέ στον άνθρωπο, η υψίστη τιμή και αξία που δόθηκε ποτέ σε κτιστά όντα. Με την ιερωσύνη ο θνητός και πεπερασμένος άνθρωπος μεταβάλλεται σε υπερφυσικό ον, ξεπερνά τα όρια της φύσης του και στέκεται μεταξύ ουρανού και γης, συμφιλιώνοντας τους ανθρώπους με το Θεό, την κτίση με το Δημιουργό της. Ποιά άλλη αξία ή ποιός τίτλος τιμής μπορεί να συγκριθεί με το θείο λειτούργημα της ιερωσύνης, αφού ο ιερέας ανεβάζει τα της γης στον ουρανό και κατεβάζει τα του ουρανού στη γη διακονώντας στο Θείο σχέδιο της σωτηρίας;

Με αυτόν ο Θεός τελεί τα μυστήρια, με αυτόν (αν και είναι απερίγραπτος και ακατάληπτος) μεταδίδεται στα πλάσματά του, με αυτόν ανακαινίζει και εξαγιάζει τη φύση των πάντων. Όπως λέει η Αγία Γραφή, «ο Πατέρας ἐδωσε στον Υἱό όλη την εξουσία να κρίνει τους ανθρώπους»(Ιω. ε' 22). Ο δε Υιός αυτή την απόλυτη εξουσία εμπιστεύθηκε —σύμφωνα με τον ἅγιο Ιωάννη το Χρυσόστομο— στους ιερείς του, ώστε σαν μόνοι κριτές να λύνουν και να δένουν στη γη αυτά που μόνο οι ουρανοί εξουσιάζουν.

Η σύντομη αυτή περιγραφή του μεγαλείου της ιερωσύνης, μας οδηγεί τώρα φυσιολογικά να πούμε μαζί με τον Πέτρο στους συνεχιστές της ιερής αυτής διακονίας, «σκεφτείτε ποια πρέπει να είναι η συμπεριφορά σας. Να είναι άγια και αφιερωμένη στο Θεό»(Β' Πέτρ. γ' 11), «για να μη δυσφημηθεί το έργο μας» (Β' Κορ. στ' 3). Υπάρχουν πολλές εντολές και παραγγελίες του Ιησού μας, εκείνες όμως που αφορούν άμεσα την τελειότητα και τον αγιασμό ανήκουν περισσότερο από κάθε άλλο στην ιερωσύνη και τα όργανά της. Σαν λειτουργοί μυστηρίων Θεού, σαν οικονόμοι θείας χάρης, οι ιερείς δεν μπορούν παρά να είναι πνευματικά πρόσωπα, άνθρωποι ενδεδυμένοι τον Κύριόν μας Ιησού Χριστό. Εάν υπάρχει κάτι που χαρακτηρίζει τη φύση μας σε αξιοπρέπεια, σε σύνεση, σε ήθος, σε δικαιοσύνη, σε υπεροχή, δεν πρέπει να λείπει από τον ιερέα.

Περιγράφοντας ο Παύλος στο μαθητή του Τίτο τα απαραίτητα προσόντα του ιερωμένου, λέει: «Γιατί πρέπει ο επίσκοπος (και γενικά ο ιερέας) να είναι αδιάβλητος· να μην είναι υπεροπτικός, ευέξαπτος, μέθυσος, φιλόνικος... και να μην επιδιώκει αθέμιτα κέρδη. Αντίθετα, πρέπει να είναι φιλόξενος, ν' αγαπά το καλό, να είναι συνετός, δίκαιος, ευσεβής, να κυριαρχεί στον εαυτό του»(Τιτ. α' 7-8). Και γενικά ό,τι με τη χάρη του Χριστού, δόθηκε στη δική μας φύση, υπερφυσικό, υψηλό, άγιο, τέλειο και προπαντός η μετοχή στη θέωση, αποτελούν πρώτιστα κληρονομιά των ιερέων. Με την είσοδό του στην ιερωσύνη δεν είναι πια ο ιερέας απλό άτομο που μόνο για τον εαυτό του ευθύνεται και θα δώσει λόγο. Είναι ο εκπρόσωπος του Θεού που συνεχίζει το έργο της σωτηρίας του κόσμου όπως το χάραξε ο Σωτήρας μας Ιησούς Χριστός. Είναι ο σε όλα υποχρεωμένος μιμητής του Αρχιποιμένα που θυσίασε τον εαυτό του για το ποίμνιο.

«Όποιος θέλει να με υπηρετεί ας ακολουθεί το δικό μου δρόμο, κι όπου είμαι εγώ, εκεί θα είναι κι ο δικός μου υπηρέτης. Κι ο Πατέρας μου θα τιμήσει όποιον με υπηρετεί», λέει ο Χριστός (Ιω. ιβ' 26). Και προστακτικά παραγγέλλει: «Πηγαίνετε και κάνετε μαθητές μου όλα τα έθνη»(Ματθ. κη' 19). Καλεί ο Χριστός τους μαθητές του να γνωρίσουν σε κάθε άνθρωπο την αλήθεια. Για το σκοπό αυτό, πρέπει να γίνουμε, προπαντός οι ιερείς, «για τους πάντες τα πάντα» (Α' Κορ. θ' 22), διότι «αισθάνομαι πως έχω αυτό το χρέος προς όλους, πολιτισμένους και απολίτιστους, μορφωμένους κι αμόρφωτους»(Ρωμ. α' 14). Σύμφωνα με το παράδειγμα του Χριστού, του «αρχηγού της σωτηρίας» μας, να γίνουμε ζωντανό παράδειγμα της διδαχής μας, αποδεικνύοντας ότι αυτά που παραγγέλλουμε είναι κατορθωτά και εφαρμόσιμα. Όπως η πίστη χωρίς τα έργα είναι σύμφωνα με το θείο Ιάκωβο νεκρή, έτσι και η διδασκαλία είναι άψυχη, αν δε βιωθεί πρώτιστα από εκείνο που τη διδάσκει.

<http://bitly.com/1psC01Q>